

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»

Голова приймальної комісії
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦЬОСЬ

«26» лютого 2021 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ФІНАНСОВОГО, УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ
ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Й АУДИТУ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ОС «БАКАЛАВР»,
«МАГІСТР», ОКР «СПЕЦІАЛІСТ»
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»

(освітня програма – «Облік і оподаткування»)

для іноземців та осіб без громадянства

Луцьк 2021

Пояснювальна записка

Програма вступного випробування призначена для вступників для здобуття освітнього ступеня «магістр», на основі освітнього ступеня «бакалавр», освітнього ступеня «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» спрямована поглибити теоретичні знання та практичні уміння і навички, які забезпечать підготовку висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий та європейський науково-освітній простір фахівця кваліфікації магістр обліку і оподаткування.

Сучасний фахівець повинен володіти комплексом знань із гуманітарних, фундаментальних та фахових дисциплін, мати добру практичну підготовку для виконання функціональних обов'язків на виробництві, в організаціях та установах.

Вступне випробування має на меті перевірку засвоєння вступниками принципів і системи організації фінансового і управлінського обліку на підприємстві, аналізу господарської діяльності, аудиту, практичних навичок у формуванні обліково-аналітичної інформації, навичок використання обліково-аналітичної інформації при прийнятті управлінських рішень, теоретичних знань щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів та стратегічне бачення розвитку підприємства.

В процесі вступного випробування абітурієнт здатний вирішити наступні **завдання**:

- засвоїти основи організації та принципи побудови фінансового та управлінського обліку;
- застосувати теоретичні знання і практичні навички фінансового обліку активів, зобов'язань, капіталу, доходів і витрат;
- застосувати знання щодо формування фінансової звітності та аналізу її показників;
- набути навички щодо попередження негативних явищ в господарській діяльності, виявлення резервів та розробки заходів щодо їх використання;
- виробити навички щодо одержання узагальнюючої інформації про стан господарювання, зміни, які відбуваються, стан взаємозв'язків підприємства та його взаємовідносини з іншими підприємствами та на їх підставі результатів господарювання;
- визначення класифікації витрат для різних цілей;
- здійснювати аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку;
- використовувати різні методи економічного аналізу та аудиту;
- забезпечувати порівняння показників господарської діяльності, для аудиту діяльності;
- здійснювати аналіз господарської діяльності окремих підрозділів підприємства;
- обирати показники й напрямки аналізу з точки зору їх наступності з узагальнюючими показниками щодо підприємства в цілому;
- здійснювати планування, виконання і контроль аналітичних робіт на підприємстві;
- аналізувати забезпеченість підприємства ресурсами;
- аналізувати склад, структуру та технічний стан основних фондів;

В результаті вивчення відповідних курсів за навчальним планом освітнього ступеня «бакалавр», у вступника формуються наступні компетенції:

- 1) здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;

2) проводити аудит та аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Зміст вступного випробовування ґрунтується на основі чинного законодавства України та вимог Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузі знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальності 071 – Облік і оподаткування.

Абітурієнт повинен знати:

- основи організації та принципи фінансового та управлінського обліку;
- методiku фінансового обліку активів, зобов'язань, капіталу;
- методiku складання фінансової звітності за національними стандартами;
- основи калькулювання та формування собівартості продукції;
- сутність, поведінку, та класифікацію витрат, та управління ними;
- зміст бюджетування та його місце в стратегічному обліку;
- міжнародні і національні стандарти обліку для забезпечення достовірною, повною і правдивою інформацією для потреб користувачів;
- сутність аудиту та його нормативну базу;
- етапи проведення аудиту;
- методiku проведення аудиту окремих об'єктів;
- сутність і задачі економічного аналізу, його роль в управлінні підприємством;
- сутність та зміст аналізу ефективності використання ресурсів підприємства;
- сутність та зміст аналізу витрат на виробництво й реалізацію продукції;
- методи виявлення резервів зниження собівартості за окремими факторами;
- сутність та зміст аналізу валового прибутку, прибутку від операційної і основної діяльності, чистого прибутку, джерел їх формування, напрямків використання прибутку.

Виходячи з комплексного підходу вступне фахове випробування на спеціальність «Облік і оподаткування» освітньої програми «Облік і оподаткування» (освітній ступінь магістр) складається із таких навчальних дисциплін: «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік II», «Управлінський облік», «Аудит», «Аналіз господарської діяльності».

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І

Особливості побудови фінансового обліку

Предмет і метод фінансового обліку. Об'єкти фінансового обліку. Основи організації та принципи побудови фінансового обліку. План рахунків і його використання у фінансовому обліку. Застосування фінансового обліку. Місце фінансового обліку в системі бухгалтерського обліку. Мета й завдання фінансового обліку.

Фінансовий облік основних засобів

Загальні поняття з обліку основних засобів. Синтетичний облік основних засобів. Оцінка та формування вартості основних засобів. Документування господарських операцій із обліку основних засобів. Облік надходження основних засобів: первісна вартість об'єкта основних засобів; облік купівлі основних засобів виробничого характеру; облік капітальних інвестицій в придбання (виготовлення) основних засобів; облік основних засобів невиробничого характеру; облік поступлення основних засобів від засновника; облік безоплатного отримання основних засобів; облік основних засобів у результаті обміну на інший актив (обмін на подібні та неподібні активи); наступні витрати пов'язані з експлуатацією основних засобів. Облік вибуття основних засобів: облік реалізації основних засобів; облік ліквідація основних засобів; облік безоплатної передачі основних засобів іншому підприємству; облік передачі основних засобів іншому підприємству, як внесок до статутного капіталу. Облік переоцінки основних засобів: дооцінка; уцінка; дооцінка раніше уцінених об'єктів; уцінка раніше до оцінених об'єктів. Облік ремонту основних засобів: документальне оформлення виконаних робіт; облік ремонтних робіт виконаних підрядним способом; облік ремонтних робіт виконаних господарським способом. Амортизація основних засобів: зміст поняття амортизації основних засобів та термінів, що використовуються при застосуванні методів амортизації; методи нарахування амортизації – прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової

вартості; кумулятивний метод; виробничий метод; відображення зносу на рахунках бухгалтерського обліку. Інвентаризація основних засобів. Розкриття інформації про основні засоби у примітках до фінансової звітності.

Фінансовий облік інших необоротних активів

Склад інших необоротних активів; синтетичний облік інших необоротних активів (придбання інших необоротних активів, створення інших необоротних активів, одержання необоротного активу як внеску до статутного капіталу, реалізація інших необоротних активів, ліквідація інших необоротних активів, безоплатна передача інших необоротних активів); нарахування амортизації інших необоротних активів.

Фінансовий облік нематеріальних активів

Методологічні засади обліку нематеріальних активів. Класифікація нематеріальних активів: права на об'єкти промислової власності; права на об'єкти авторського та об'єкти суміжних прав; права на знаки для товарів та послуг; права користування природними ресурсами; права користування майном. Синтетичний облік нематеріальних активів. Облік операцій з нематеріальними активами. Облік гудвілу.

Фінансовий облік довгострокових фінансових інвестицій

Поняття фінансових інвестицій: сутність інвестицій згідно із законом «Про інвестиційну діяльність»; види інвестицій; методи оцінки фінансових інвестицій – оцінка за справедливою вартістю, оцінка за амортизованою собівартістю фінансових інвестицій, оцінка за методом участі в капіталі. Облік придбання інвестицій з дисконтом або премією. Відстрочені податкові активи та зобов'язання.

Фінансовий облік біологічних активів

Теоретичні аспекти обліку біологічних активів. Оцінка біологічних активів. Облік біологічних активів у тваринництві та рослинництві. Документальне відображення обліку надходження, вибуття біологічних активів

Фінансовий облік довгострокової дебіторської заборгованості

Поняття довгострокової дебіторської заборгованості. Облік оренди (лізингу) основних засобів: методологічні засади та положення обліку оренди необоротних активів; поняття оренди, фінансової оренди, лізингу основних засобів; порядок укладання орендного договору; облік оренди в орендаря (фінансова оренда, операційна оренда); облік оренди в орендодавця; продаж активу з укладанням угоди про його одержання продавцем в оренду. Облік векселів: поняття векселя; схема використання векселя в розрахунках; облік господарських операцій за допомогою векселів; особливості обліку операцій з використанням переказного векселя.

Фінансовий облік виробничих запасів

Особливості обліку запасів як об'єкта фінансового обліку: класифікація виробничих запасів; оцінка виробничих запасів; оцінка запасів при відпуску у виробництво та продаж – ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів, середньозваженої собівартості, собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО), собівартість останніх за часом надходження (ЛІФО), нормативних витрат, ціни продажу. Забезпечення фінансового обліку виробничих запасів за видами. Документальне оформлення надходження запасів на склад і відпуск зі складу. Облік запасів на складі. Синтетичний облік надходження і використання виробничих запасів. Інвентаризація виробничих запасів. Облік МШП: документування руху МШП; синтетичний облік МШП.

Фінансовий облік витрат виробництва та випуску готової продукції

Сутність та завдання обліку витрат на виробництво. Принципи та методи калькулювання виробничої собівартості продукції, робіт, послуг. Облік поворотних відходів та втрат від браку. Документальне оформлення та облік випуску готової продукції.

Синтетичний облік руху готової продукції.

Фінансовий облік товарів

Загальні положення торгівельної діяльності. Патентування, сертифікація та ліцензування. Застосування реєстраторів розрахункових операцій. Облік придбання товарів. Облік нестачі товару. Облік реалізації товару: методи оцінки вибуття товарів; облік торгівельної націнки; облік транспортно-заготівельних витрат: методи розподілу транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ); синтетичний облік ТЗВ.

Фінансовий облік коштів та готівкових розрахунків

Зміст та значення оборотних активів. Методологічна основа фінансового обліку коштів та розрахунків. Порядок оформлення касових операцій. Аналітичний і синтетичний облік готівки. Порядок ведення касової книги та обов'язки касира. Порядок визначення строків здавання готівкової виручки (готівки) та розрахунку ліміту каси. Інвентаризація каси.

Фінансовий облік безготівкових розрахунків

Основні поняття з обліку коштів на рахунках у банках. Аналітичний і синтетичний облік безготівкових коштів та їх еквівалентів. Порядок відкриття, переоформлення і закриття рахунків в установах банків. Документальне оформлення та облік безготівкових розрахунків. Облік надходження та вибуття іноземної валюти. Облік короткострокових векселів одержаних: види векселів; шляхи отримання векселів підприємствами; синтетичний облік векселів – операції з простими безвідсотковими векселями, операції з простим відсотковим векселем, операції з дисконтним векселем (у банку); аналітичний облік векселів.

Фінансовий облік поточних фінансових інвестицій

Види інвестицій підприємства. Синтетичний облік поточних фінансових вкладень. Облік операцій з облігаціями. Облік операцій з акціями.

Фінансовий облік розрахунків із дебіторами

Визначення дебіторської заборгованості та методологічні засади обліку. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків із дебіторами: облік розрахунків з покупцями та замовниками; облік розрахунків із іншими дебіторами; облік резерву сумнівних боргів.

Фінансовий облік іншої поточної дебіторської заборгованості

Теоретичні аспекти обліку іншої дебіторської заборгованості. Облік розрахунків із підзвітними особами. Сутність розрахунків з підзвітними особами та завдання їх обліку. Визначення службового відрядження та його законодавче бачення. Порядок видачі готівки під звіт. Порядок документального оформлення підзвітних сум. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами.

Фінансовий облік витрат майбутніх періодів

Сутність поняття витрати майбутніх періодів. Синтетичний та аналітичний облік витрат майбутніх періодів.

Рекомендована література

Основна

1. Атамас П. Й. Фінансовий облік 1: навчальний посібник [слайд-конспект]. Дніпр. : У-ет А. Нобеля, 2015. 200 с.
2. Атамас П. Й. Фінансовий облік I: навч. пос. Дн. : Дн. у-ет ім. Альфреда Нобеля, 2014. 120 с.
3. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II : навчальний посібник (пер. та доп.) Луцьк : Вежа-друк, 2016. 536 с. URL : <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/13856>

4. Фінансовий облік : підруч. [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України: від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 12.05.2011р. № 3332-VI. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3332-17>
4. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 07.06.1995 р. №265/95. URL : www.zakon.rada.gov.ua
5. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 р. № 852-IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
6. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
7. Закон України «Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення»: Постанова КМУ від 29.04.99 р. № 750. URL : www.zakon.rada.gov.ua
8. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Національного банку України від 21.01.2004 р. № 22. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>
10. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах, затверджена постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
11. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон», затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. № 59. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>
12. Лист Національного банку України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики «Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» від 07.12.2011 р. URL : <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/national-bank/2526-14830.html>
13. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, затверджені наказом Мінфіну від 10.01.2007 р. № 2. URL : <http://dtk.com.ua/show/2cid04693.html>
14. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів: наказ мінфіну України № 561 від 2003 р. URL : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293623
15. Наказ Міністерства промислової політики України про Затвердження методичних рекомендацій з формування собівартості робіт і послуг в промисловості від 9 липня 2007 р. № 373. URL : http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/FIN30532.html
16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України : від 07.02.2013 р. № 73. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/print1370326239541384>
17. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом МФУ № 1591 від 09.12.2011 р. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
18. Податковий кодекс України: від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>
19. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні,

затверджене постановою Національного банку України від 15.12.2004 № 637 URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>

20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і змін у фінансових звітах», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.1999 № 242. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 № 91. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>

26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 559. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Фінансові інструменти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 181. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2000 № 205. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>

29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинення діяльності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.11.2003 № 617 URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03>

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2004 № 817. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05>

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.07.2007 р. № 779. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 «Виплати на розвідку запасів корисних копалин», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.08.2008 р. № 1090. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0844-08>

35. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою Кабінету міністрів України від 22.01.1996 № 116. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/116-96-%D0%BF>

36. Постанова про встановлення граничної суми розрахунків готівкою, затверджена Національним банком України 06.06.2013 № 210. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1109-13>

37. Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності, лист Національного банку України, Міністерства фінансів України та Державної служби

статистики України від 07.12.2011 р. № 12–208/1757–14830, №31–08410–06–5/30523, №04/4–07/702. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1757500-11>

38. Про суттєвість у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності лист Мінфіну України від 29.07.2003р. № 04203-04108. URL : http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=33638&cat_id=34931&search_p_aram=%EF%EE%EA&searchPublishing=1

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК II

Власний капітал як об'єкт фінансового обліку

Методологічні засади обліку власного капіталу. Організація фінансового обліку власного капіталу, забезпечення зобов'язань та цільового фінансування: облік статутного капіталу; облік пайового капіталу; облік додаткового капіталу; облік резервного капіталу; облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків); облік вилученого капіталу; облік неоплаченого капіталу; облік забезпечення майбутніх витрат і платежів; облік цільового фінансування і цільових надходжень; облік страхових резервів. Аналітичний і синтетичний облік власного капіталу, забезпечення зобов'язань та цільового фінансування.

Фінансовий облік довгострокових позик

Сутність і методологічні засади обліку довгострокових зобов'язань. Облік виданих довгострокових векселів. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями. Облік довгострокових орендних зобов'язань. Облік відстрочених податкових зобов'язань. Облік інших довгострокових зобов'язань. Аналітичний і синтетичний облік довгострокових зобов'язань.

Фінансовий облік поточних зобов'язань

Поточні зобов'язання як об'єкт фінансового обліку. Організація банківського кредитування. Облік довгострокових позик банку. Облік короткострокових позик банку. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік виданих короткострокових векселів: операції з простим безвідсотковим векселем; операції з простим відсотковим векселем; операції з переказним векселем; облік операцій з переказним векселем у векселедавця; облік операцій з переказним векселем у векселедержателя; облік операцій з переказним векселем у акцептанта.

Фінансовий облік розрахунків із постачальниками та підрядчиками

Основні положення розрахунків з кредиторами. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядчиками. Відображення операцій за розрахунками з кредиторами на рахунках бухгалтерського обліку.

Фінансовий облік розрахунків за податками і платежами

Податкова система України. Класифікація податків і зборів. Синтетичний облік податків, зборів і платежів підприємства: розрахунки з податку на додану вартість; розрахунки за податком на прибуток; розрахунки за акцизним збором; розрахунки за податком з доходів громадян; розрахунки за комунальним податком; розрахунки за податком з власників транспортних засобів; розрахунки за податком з реклами; розрахунки за єдиним податком; розрахунки за митним збором; розрахунки за іншими податками, зборами і платежами. Податковий облік валових витрат і валових доходів, їх відмінності від витрат виробництва, доходів і результатів діяльності.

Фінансовий облік праці та її оплати

Нормативні джерела нарахування заробітної плати. Облік використання робочого часу. Облік виробітку. Фонд оплати праці. Облік заробітної плати у системі рахунків. Аналітичний облік розрахунків із персоналом. Нарахування та виплата дивідендів. Організація оплати праці сумісників. Облік відпусток. Облік розрахунків за страхуванням.

Фінансовий облік інших поточних зобов'язань

Облік розрахунків з учасниками. Облік розрахунків за іншими операціями: розрахунки за авансами одержаними; внутрішні розрахунки; внутрішньогосподарські розрахунки; розрахунки за нарахованими відсотками; розрахунки з іншими кредиторами. Облік доходів майбутніх періодів.

Фінансовий облік доходів і результатів діяльності

Доходи й результати діяльності як об'єкт фінансового обліку. Облік інших операційних доходів. Облік доходів від участі в капіталі. Облік інших фінансових доходів. Облік інших доходів. Облік надзвичайних доходів. Облік страхових платежів. Облік фінансових результатів. Аналітичний та синтетичний облік доходів і результатів діяльності.

Фінансовий облік витрат за елементами

Витрати за елементами як об'єкт фінансового обліку. Аналітичний і синтетичний облік витрат за елементами.

Фінансовий облік витрат діяльності

Витрати діяльності як об'єкти фінансового обліку. Облік основних витрат на виробництво. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат. Облік витрат від участі в капіталі. Облік надзвичайних витрат. Облік інших витрат звичайної діяльності. Податок на прибуток.

Фінансовий облік на позабалансових рахунках

Функціональне призначення позабалансових рахунків. Особливості обліку на позабалансових рахунках: орендовані необоротні активи; активи на відповідальному зберіганні; контрактні зобов'язання; непередбачені активи та зобов'язання; гарантії та забезпечення надані; гарантії та забезпечення отримані; списані активи; бланки суворого обліку; амортизаційні відрахування.

Фінансова звітність підприємства

Особливості заповнення форм фінансової звітності згідно законодавства України. Фінансова звітність: призначення і склад, вимоги при складанні. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва. Характеристика основних форм звітності. Баланс підприємства. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Складання приміток до фінансових звітів. виправлення помилок та інші зміни у фінансовій звітності

Рекомендована література

Основна

1. Атамас П. Й. Фінансовий облік 1: навчальний посібник [слайд-конспект]. Дніпр. : У-ет А. Нобеля, 2015. 200 с.
2. Атамас П. Й. Фінансовий облік I: навч. пос. Дн. : Дн. у-ет ім. Альфреда Нобеля, 2014. 120 с.
3. Фатенок-Ткачук А. О. Фінансовий облік I, II : навчальний посібник (пер. та доп.) Луцьк : Вежа-друк, 2016. 536 с. URL : <http://esnuir.eenu.edu.ua/handle/123456789/13856>
4. Фінансовий облік : підруч. [Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України: від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>

4. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 12.05.2011р. № 3332-VI. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3332-17>
5. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22.05.2003 р. № 852-IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
6. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 № 851-IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
7. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>
9. Кодекс законів про працю України: від 10.12.1971 р. № 322-VIII URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
10. Лист Національного банку України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики «Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності» від 07.12.2011 р. URL : <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/national-bank/2526-14830.html>
11. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності Затвержені Наказом Мінфіну України від 28.03.2013 р. № 433. URL : <http://dtk.com.ua/show/2cid110035.html>
12. Методичні рекомендації щодо перевірки правильності фінансових показників № 1104 від 11.04.2013р. URL : <http://dtk.com.ua/show/2cid010381.html>
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. наказом Міністерства фінансів України : від 07.02.2013 р. № 73. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/print1370326239541384>
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність» : затв. наказом Міністерства фінансів України : від 27.06.2013 р. № 628. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>
15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. Наказом МФУ № 1591 від 09.12.2011 р. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
16. Податковий кодекс України: від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
17. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і змін у фінансових звітах», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Фінансові інструменти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 № 181. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua>
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353. URL :

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>

24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 № 163. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>

25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.02.2002 № 147. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02>

27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001 № 303. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01>

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16.07.2001 № 344. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01>

29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 № 39. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплата працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 № 601. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>

31. Про застосування міжнародних стандартів фінансової звітності, лист Національного банку України, Міністерства фінансів України та Державної служби статистики України від 07.12.2011 р. № 12–208/1757–14830, №31–08410–06–5/30523, №04/4–07/702. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1757500-11>

32. Про суттєвість у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності лист Мінфіну України від 29.07.2003р. № 04203-04108. URL : http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=33638&cat_id=34931&search_p_aram=%EF%EE%EA&searchPublishing=1

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Управлінський облік як інформаційна система

Сутність та завдання управлінського обліку, основне призначення управлінського обліку на підприємстві. Етапи розвитку управлінського обліку. Предмет, метод, принципи і функції управлінського обліку. Відмінності та взаємозв'язок між управлінським та фінансовим обліком. Організація управлінського обліку, визначення об'єктів та методів управлінського обліку.

Класифікація і поведінка витрат

Мета класифікації витрат в управлінському обліку. Нормативне забезпечення витрат. підходи до класифікації та групування витрат. Класифікація витрат виробництва. Класифікація витрат для цілей фінансового обліку. Класифікація витрат для цілей управлінського обліку. Аналізування інформації про витрати для прийняття управлінських рішень. Принципи поділу витрат на такі, що включаються у собівартість продукції, і такі, що належать до витрат періоду. Концепція витрат для визначення фінансового результату.

Системи і методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг)

Характеристика і види систем виробничого обліку. Методи обліку витрат. Поняття собівартості та її види, визначення поняття “калькуляція”. Калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). Сутність методу калькулювання собівартості продукції. Суть обліку витрат при нормативному методі обліку витрат? Характеристика попереднього методу обліку витрат.

Облік і розподіл непрямих витрат

.Характеристика непрямих витрат, їх склад і поведінка. Суть бази розподілу витрат як кількісного виміру певного фактору. Витрати, що підлягають розподілу: витрати на роботу допоміжних виробництв, утримання й експлуатацію машин та обладнання, організацію та управління виробництвом на рівні виробничих підрозділів, інші загальновиробничі витрати. Методи прямого або послідовного розподілу витрат. Методи врахування взаємних послуг, одночасного розподілу та різні комбінації цих методів.

Нормативний управлінський облік

Сутність та принципи нормативного обліку витрат. Облік нормативних витрат, змін та відхилень від норм. Суть системи обліку і калькулювання за нормативними витратами. Порівняльна характеристика нормативного обліку витрат і системи "стандарт-кост". Здійснення аналізу відхилень, характеристика класифікації норм. Система обліку «стандарт-кост»: проблеми та шляхи впровадження в інформаційне управління підприємством. Проблеми та шляхи впровадження системи обліку витрат і калькулювання «стандарт-кост».

Облік і калькулювання за повними і змінними витратами

Вітчизняні методи обліку і калькулювання за повними витратами. Сутність обліку змінних витрат, види "директ-косту, послідовність розрахунку маржинального та операційного прибутку, переваги і недоліки методу калькулювання за повними витратами та змінними витратами. Розподіл непрямих витрат допоміжних виробництв. Зведений облік витрат, процес обліку та розподілу непрямих витрат. Методи обліку і калькулювання повних витрат. Сутність методу директ-костинг. Простий і розвинутий директ-костинг. Характеристика зарубіжних методів обліку і калькулювання повних витрат.

Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Математичні та графічні методи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Залежність між основними елементами побудови графіка взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток». Визначення точки беззбитковості за допомогою рівнянь. Маржинальний метод визначення точки беззбитковості. Графічний аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» за умов асортиментності продукції (або багатопродуктового виробництва). Застосування в практичній діяльності різних методів визначення точки беззбитковості. Суттєві відмінності між методами визначення точки беззбитковості. Система припущень, які є обов'язковими в аналізі взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток».

Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Загальна характеристика управлінських рішень. Поняття релевантності інформації. Типи операційних рішень. Аналіз і вибір альтернативних варіантів. Оптимальне використання ресурсів в умовах обмеження. Вибір оптимальної структури випуску продукції за наявності обмеження на один із ресурсів; Визначення ціни продукції використовуючи різні методи ціноутворення.

Бюджетування і контроль витрат, доходів і фінансових результатів діяльності підприємства

Мета бюджетування та роль бухгалтера-аналітика в цьому процесі. Бюджетування як інструмент управлінського контролю та види бюджетів. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів і аналіз відхилень. Операційні і фінансові бюджети і взаємозв'язок між ними. Необхідність бюджетного контролю. Підготовка гнучкого бюджету і використання його для аналізу відхилень.

Облік, контроль і звітність за центрами відповідальності

Сутність і види центрів відповідальності, зміст понять “центр відповідальності”, “центр витрат”, “центр доходів”, “центри прибутку”, “трансфертна ціна”, історичний розвиток обліку і контролю центрів відповідальності, критерії поділу центрів відповідальності, організація документообігу за центрами відповідальності, звітність за центрами відповідальності та порядок її складання і подання, методика визначення трансфертних цін. Концепція обліку за центрами відповідальності. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності. Принципи і методи трансфертного ціноутворення.

Стратегічний управлінський облік

Управлінський облік у системі стратегічного менеджменту, підходи до управління якістю, теорія обмежень та концепція обліку продуктивності, сутність і переваги системи «якраз вчасно» побудова матриці SWOT-аналізу, застосування сучасних методів обліку витрат для безперервного вдосконалення діяльності. Управління на основі аналізу діяльності. Облік витрат для безперервного вдосконалення діяльності.

Список літератури

Основна

1. Управлінський облік: навч. посібник / Садовська І.Б., Глущкевич Н.В., Гарасим М.П.- Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2010. – 560с.
2. Управлінський облік. Практикум: навчальний посібник / І.Б. Садовська, Н.В. Глущкевич. – Луцьк: Луцький НТУ, 2018. – 216 с.
3. Управлінський облік: Підручник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній, А. І. Ясінська, Т. І. Воскресенська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 340 с.
4. Управлінський облік: навч. посіб. /О.М.Брадул, В. А.Шепелюк, Л. Я.Шевченко, П. Д.Камінський, та ін; ДНУЕТ. – . – Кривой Ріг. : 2017. – 113 с.

Додаткова

1. Управлінський облік на підприємстві: як впровадити з нуля? <https://upr.ru/article/upravlencheskij-uchet-opyt-vnedreniya-s-nulya/>
2. Управлінський облік: як управляти компанією на основі показників. Вебінар. <https://www.youtube.com/watch?v=cCT6aUAtC8Q>
3. Рэй Гаррисон, Эрик Норин, Питер Брюэр Управленческий учет. 11-е изд. / Пер. с англ. О.В. Чумаченко. – К. Companion Group, 2011. – 1024 с. <http://www.kolisnyk.in.ua/rej-garrison-upravlinskyj-oblik/>

Інтернет-ресурси

1. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL: www.nbvu.gov.ua

АУДИТ

Аудит в системі фінансово-економічного контролю: історія і сучасність

Сутність, види і форми фінансово – господарського контролю. Історія виникнення і розвитку аудиту. Поняття аудиту і аудитора, причини необхідності існування аудиту. Відмінності аудиту від інших форм і видів фінансово-господарського контролю.

Предмет, об’єкти, суб’єкти та види аудиту

Предмет аудиту. Об’єкти аудиту. Мета аудиту. Завдання аудиту. Суб’єкти аудиту. Види аудиту. Метод та методичні прийоми аудиту.

Нормативно-правове регулювання аудиторської діяльності

Організація аудиторської діяльності в Україні. Організація роботи аудиторського підприємства. Закон України “Про аудиторську діяльність”. Аудиторська діяльність має притаманні виключно аудиту деякі особливості. Розподіл та планування праці аудиторів. Нормування та контроль якості праці аудиторів. Методи нормування праці аудиторів. Оцінювання якості праці аудиторів.

Професійна етика аудитора

Міжнародні стандарти аудиту. Кодекс професійної етики аудиторів. Методологічні принципи аудиту. Принципи етики аудитора. Фундаментальні засади етики.

Умови домовленостей про здійснення аудиту.

Сутність та функції оферти. Можливості для здійснення діяльності аудиторськими організаціями передбачені українським цивільним законодавством. Функції та інформація листа-зобов'язання. Сутність, функції та розділи, терміни договору про надання аудиторських послуг.

Методи проведення аудиту та його інформаційне забезпечення.

Підходи до створення методик аудиту. Основні положення, що є складовими частинами методики проведення аудиту. Методичні прийоми організації аудиторської перевірки.

Аудиторський ризик.

Поняття аудиторського ризику. Методи визначення розміру аудиторського ризику. Оцінювання властивого ризику. Оцінювання ризику при контролі. Оцінювання ризику невиявлення викривлень у фінансових документах.

Помилки й шахрайство.

Поняття помилок і шахрайства, причини їх виникнення. Наслідки помилок та шахрайства, методи їх виявлення. Дії аудитора при виявленні помилок і шахрайства. Відповідальність аудитора при виявленні помилок та шахрайства. Відповідальність керівництва підприємства, що перевіряється.

Планування, стадії та процедури аудиту

Планування аудиту. Стадії аудиту. Процедури аудиту. Сутність підготовки та складання аудиторської програми. Напрями діяльності підприємства, що аудитор вивчає на дослідницькій стадії. Роботи аудитора на підготовчо-узгоджувальній стадії. Основна стадія аудиту. Сутність аналітичних процедур аудиту.

Аудиторські докази і робочі документи аудитора

Поняття аудиторських доказів та їх види. Джерела аудиторських доказів. Процедури одержання аудиторських доказів. Поняття робочих документів аудитора. Класифікація робочих документів аудитора. Організація ведення робочих документів у межах аудиторської фірми.

Аудиторський звіт та аудиторський висновок

Поняття аудиторського звіту й висновку. Структура та зміст аудиторського висновку. Види аудиторських висновків. Випадку надання безумовно позитивного аудиторського висновку. Аудиторський висновок з обмеженнями. Модифікований аудиторський висновок. Аудиторський висновок спеціального призначення.

Список літератури

Основна

1. Аудит: навч. посіб. / Дерев'янка С.І., Кузик Н.П., Олійник С.О., Ганяйло О. М. Київ: ЦУЛ, 2016. 380 с. 3. Аудит: підручник / О.А. Петрик та ін. Київ: КНЕУ, 2015. 498 с. 4.
2. Бондар Ю.В. Робочі документи аудитора. Лід Скедьюли та Програми. Аудиторська вибірка: посібник. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2017. 396 с.
3. Облік і аудит у питаннях та відповідях: навч.-метод. посіб. / Є.В. Калюга та ін. Київ, 2019. 374 с.
4. Слюсаренко В.Є., Колісник Г.М. Аудит: навчальний посібник (друге видання доповнене. Ужгород: КП «Ужгородська міська друкарня», 2016. 456 с.
5. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О., Фабіянська В.Ю. Митний пост-аудит: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2018. 388 с.
6. Пашкевич М.С., Шишкова Н.Л. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль Дніпро : НГУ, 2017. 182 с.
7. Проскуріна Н.М. Рубітель О.Ю. Організація і методика документального забезпечення аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління: наук.-практ. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 214 с.

Нормативні документи

8. Методичні рекомендації щодо проведення аудиту фінансової звітності кредитних спілок відповідно до міжнародних стандартів аудиту) : Рішення АПУ від 01.11.2012 р. № 260/ 6 URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr_02230-12 (дата звернення: 02.04.2020).
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуг. URL: <http://www.apu.com.ua>. (дата звернення: 02.03.2020).
10. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон 2258-VIII, від 21.12.2017 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62776. (дата звернення: 02.03.2020).
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996–XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами) URL: www.rada.kiev.ua (дата звернення: 02.03.2020).
12. Господарський Кодекс України : за станом на 6 жовтня 2016 р. // Верховна Рада України / Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №18, 19-20,21-22, ст. 144.
13. Податковий кодекс України : Закон від 02.12.2010 № 2755-VI / остання редакція від 21.12.2016, чинний [Електронний ресурс]. Джерело доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.99 р. № 996–XIV, із змінами та доповненнями / поточна редакція від 03.11.2016 р., чинний [Електронний ресурс]. Джерело доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
15. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Електронний ресурс]. Джерело доступу: http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standartibukhgalterskogo-obliku?app_id=24
16. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 09.12.2011 р.; Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.99 № 291.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
2. <http://zakon.rada.gov.ua> – Веб-сторінка Верховної Ради України.
3. <http://www.minfin.gov.ua> – Веб-сторінка Міністерства фінансів.
4. <https://vobu.ua/ukr> - газета «Все про бухгалтерський облік».
5. <https://dtk.com.ua> - бухгалтерський портал «Дебет-кредит».
6. <http://www.interbuh.com.ua/ua> - бухгалтерська газета «Інтерактивна бухгалтерія».
7. <http://www.visnuk.com.ua> - «Вісник: офіційно про податки».
8. <https://bukhgalter911.com> - сайт для бухгалтерів «Бухгалтер 911».

9. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Державна служба статистики України.
10. <https://uteka.ua/ua> - Електронне видання для керівників і бухгалтерів.
11. <https://i.factor.ua/ukr/> - Інтелектуальний бухгалтерський портал.
12. Офіційний сайт Державної установи «Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю» за посиланням. http://www.apob.org.ua/?page_id=789&lang=en
13. Аудиторська палата України www.apu.cjm.ua
14. Журнал «Незалежний аудитор» <http://n-auditor.com.ua/ru>
15. Журнал Аудитор України <http://auditorukr.com.ua>
16. Журнал Бухгалтерський облік і аудит www.business.kiev.ua
17. Український діловий тижневик «Контракти» www.kontrakty.com.ua

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Предмет, об'єкт, завдання і методичні прийоми аналізу господарської діяльності

Предмет і об'єкти аналізу господарської діяльності. Зміст і завдання економічного аналізу. Основні принципи аналізу господарської діяльності. Метод економічного аналізу, його особливості. Системний підхід до вивчення об'єкту аналізу. Класифікація методів і прийомів, які використовуються в економічному аналізі.

Види аналізу та його інформаційне забезпечення

Класифікація аналізу відповідно до галузевої, часової, просторової ознак, об'єктів управління, методики дослідження, суб'єктів аналізу, ступеня охоплення об'єктів змісту програм. Організаційні форми і виконавці економічного аналізу на підприємствах. Планування аналітичної роботи. Інформаційне і методичне забезпечення аналізу. Порядок оформлення результатів аналізу.

Аналіз виробництва і реалізації продукції

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу виробництва і реалізації продукції. Аналіз динаміки і виконання плану виробництва та реалізації продукції. Аналіз асортименту і структури продукції. Аналіз якості виробленої продукції. Аналіз ритмічності роботи підприємства.

Аналіз використання персоналу підприємства

Аналіз забезпеченості підприємства персоналом. Аналіз використання фонду робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз ефективності використання персоналу підприємства. Аналіз фонду заробітної плати. Аналіз ефективності використання фонду заробітної плати.

Аналіз використання основних засобів

Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами виробництва. Аналіз інтенсивності й ефективності використання основних засобів. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Аналіз використання технологічного обладнання. Резерви збільшення випуску продукції, фондівіддачі і рентабельності фондів.

Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу використання матеріальних ресурсів. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Аналіз прибутку на гривню матеріальних витрат.

Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг)

Значення, завдання й об'єкти аналізу собівартості продукції. Поняття і методика визначення суми постійних і змінних витрат. Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Аналіз витратомісткості продукції. Аналіз собівартості окремих видів продукції.

Аналіз прямих матеріальних витрат. Аналіз прямих трудових витрат. Аналіз непрямих витрат. Аналіз витрат за центрами відповідальності.

Рекомендована література

Основна

1. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник/ за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.
2. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій / за заг. ред. К. Ковальчук. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 328 с.
3. Горлачук В. В. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства : навч. посібник / В.В. Горлачук, О.Ю. Коваленко, С.М. Белінська. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. 308 с.
4. Економічний аналіз: навч. посібник для студентів ВНЗ спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.
5. Економічний аналіз: навч. посібник / за ред. Н.А. Волкової/ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. 310с.
6. Економічний аналіз: підручник для студентів економічних спеціальностей ВНЗ/ С.З. Мошенський, О.В. Олійник, 2007.
7. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика. Рівне: НУВГП, 2005. 369 с.
8. Мулик Т.О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 384 с.
9. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз господарської діяльності: підручник. Київ: КНЕУ, 2016. 629 с.
10. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. пос. Київ: Знання, 2007. 668 с.
11. Черниш С.С. Економічний аналіз. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 256 с.
12. Яремко І.Й. Історія обліку, аналізу та аудиту: навч. посібник / І.Й. Яремко, О.С. Лемішовська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 220 с. Допоміжна
13. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч.посіб. Київ : Знання, 2006. 261 с.
14. Кармазін В.А., Савицька О.М. Економічний аналіз: практикум. Київ: Знання, 2007. 255с.
15. Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: підручник. Київ: КНЕУ, 2005. 390 с.
16. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. Київ: Т-во «Знання», 2002. 294 с.
17. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник/ Є.В. Мних. Київ : Знання, 2011. 630 с.
18. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу: навч.пос. Київ: ЦУЛ, 2008. 430 с.

Інформаційні ресурси

1. Аналіз господарської діяльності. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/93-analzgospodarsko-dyalnost-smenko-v.html>.
2. Аналіз господарської діяльності. URL:http://pidruchniki.com/1603012653625/ekonomika/analiz_gospodarskoyi_diyalnosti.
3. Аналіз господарської діяльності. URL: <http://bibliograph.com.ua/deyatelnost-predpriyatiya-2/index.htm>
4. Економічний аналіз. Чумаченко М. Г. URL: <http://studentam.kiev.ua/content/view/678/87/>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок оцінювання: конкурсний бал вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступне випробування проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями. У ході вступного випробування вступник розв'язує 20 завдань.

1 рівень (високий): 200–180 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання (тестові завдання), продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв'язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються наукових проблем. Усі завдання (тестові завдання) розв'язані (виконані) правильно, без помилок.

2 рівень (середній): 179–160 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань (тестових завдань). Розв'язання завдань має бути правильним, логічно обгрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

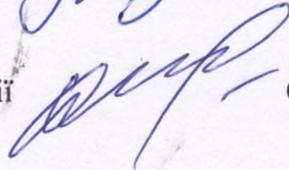
3 рівень (достатній): 159–140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

4 рівень (низький): 139–100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

Голова фахової атестаційної комісії

Наталія КОЛЕНДА

Відповідальний секретар приймальної комісії

Олег ДИКИЙ